

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Srody, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 zlr. 45 kr., miesięcznie 1 zlr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 zlr. 30 kr., miesięcznie 1 zlr. 35 kr. Inscrycja od wiersza w półkolumnie (drukem garment) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRENUMERATA.

NA GAZETĘ LWOWSKĄ z DODATKIEM dziennym i tygodniowym i z ROZMAITOŚCIAMI wynosi:

Na trzeci kwartał 1857 od 1go lipca do ostatniego września:

na miejscu . . . . . 3 zlr. 45 kr.

z poczta . . . . . 4 zlr. 30 kr.

Należność (franco) odbiera Kantor Gazety Lwowskiej, ulica Niższa Ormiańska Nr. 347.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Hiszpania. — Francya. — Belgia. — Szwajcarya. — Włochy. — Niemce. — Królestwo Polskie. — Azya. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Wiadomości handlowe. — Kronika.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Lwów, 17. czerwca. Dnia 16. czerwca r. b. wyszła i rozesłana została z c. k. galicyjskiej drukarni rządowej we Lwowie część VI. oddziału I. z r. 1857 Dziennika rządowego dla okręgu administracyjnego c. k. namiestnictwa we Lwowie.

Część ta zawiera:

Nr. 76. Rozporządzenie ministerstwa handlu z dnia 3. kwietnia 1857, mocą którego wydaje się przepis o uniformie urzędników i służbowym ubiorze sług prywatnych towarzystw kolei żelaznej i koncesyjonowanych przedsiębiorstw obrotu na kolejach żelaznych państwa.

Nr. 77. Rozporządzenie ministerstw spraw wewnętrznych i sprawiedliwości z dnia 8. kwietnia 1857, o zastosowaniu postanowień najwyższego patentu z dnia 1. stycznia 1856, nr. 7 Dziennika praw państwa, do wykrytych później kapitałów wynagrodzenia urbaryalnego w wielkiem księstwie Siedmiogrodzkiem.

Nr. 78. Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 9. kwietnia 1857, dotyczące wyniesienia pobocznego urzędu klasy II. w Samae, w Sławonii na poboczny urząd celny klasy I. z nieograniczonym upoważnieniem do potwierdzenia wywozu towarów przechodowych towarzystwa żeglugi parowej na Dunaju.

Nr. 79. Rozporządzenie ministerstw sprawiedliwości i handlu z dnia 13. kwietnia 1857, obowiązujące w krajach koronnych Galicyi, łącznie z miastem Krakowem i dawnym jego okręgiem, tudzież w Bukowinie, o prowadzeniu protokołów handlowych.

Nr. 80. Rozporządzenie ministerstw spraw wewnętrznych i sprawiedliwości z dnia 10. kwietnia 1857, obowiązujące w Węgrzech, Kroacyi i Sławonii, w województwie Serbskiem i banacie Temeskim, tudzież w Siedmiogrodzie, celem objaśnienia niektórych postanowień najwyższych patentów z dnia 16. stycznia 1854 nr. 21, 22 i 23 Dziennika praw państwa, tudzież z dnia 1. stycznia 1856 nr. 7 Dziennika praw państwa, o przekazaniu kapitałów indemnizacyjnych uwolnienia gruntowego.

Nr. 81. Okólnik nadkomendy wojskowej z dnia 18. kwietnia 1857, z obwieszczeniem najwyższego postanowienia, iż na przyszłość od aspirantek na eraryalne miejsca fundacyjne w zakładzie wychowania córek oficerskich w Hernals wymaganym będzie jako wiek przyjęcia skończony szósty a nieprzekroczony ósmy rok życia.

Nr. 82. Rozporządzenie ministerstw spraw wewnętrznych i sprawiedliwości, tudzież ministerstwa handlu, przemysłu i budowy publicznych z dnia 21. kwietnia 1857, obowiązujące w Węgrzech, Kroacyi i Sławonii, w województwie Serbskiem i banacie Temeskim, tudzież w Siedmiogrodzie, względem postępowania w wywłaszczaniu przy publicznych budowlach drożnych i wodnych.

Nr. 83. Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 22go kwietnia 1857, obowiązujące w całej objętości cesarstwa, z wyjątkiem Pogranicza wojskowego, względem zmiany pism austriackich władz sądowych z władzami królestwa bawarskiego.

Nr. 84. Rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych i nadkomendy wojskowej z dnia 27. kwietnia 1857, obowiązujące w krajach koronnych Austrii niższej i wyższej, Salzburgu, Tyrolu,

Styryi, Karyntyi, Krainie, Pobrzeżu z Tryestem, Węgrzech, Kroacyi i Sławonii, województwie Serbskiem z banatem Temeskim, Czechach, Morawii, Szląsku, Galicyi, Krakowie, Bukowinie i Siedmiogrodzie, względem ustanowionych przez państwo nagród wyścigowych celem podniesienia chowu koni.

Nr. 85. Rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych i nadkomendy wojskowej z dnia 27. kwietnia 1857, obowiązujące w krajach koronnych Austrii niższej i wyższej, Salzburgu, Tyrolu z Forarlbergiem, Styryi, Karyntyi, Krainie, Pobrzeżu z Tryestem, Węgrzech, Kroacyi i Sławonii, województwie Serbskiem z banatem Temeskim, Czechach, Morawii, Szląsku, Galicyi, Krakowie, Bukowinie i Siedmiogrodzie, mocą którego ogłaszają się postanowienia względem przyzwolonych ze skarbu publicznego nagród za chów koni.

Nr. 86. Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 30go kwietnia 1857, obowiązujące we wszystkich krajach koronnych, z wyjątkiem Pogranicza wojskowego, z objaśnieniem §. 113. procedury karnej z dnia 29. lipca 1853, względem pytania, które osoby uwolnić się mogą od świadectwa.

Sprawy krajowe.

(Goście dostojni do kąpiel czeskich. — Przygotowania do uroczystości rocznicy ordera Maryi Teresy. — Dar cesarski Kumanom i Hajdukom. — Okręgi pocztowe w Wiedniu.)

Wiedeń, 14. czerwca. Jego Mość Król Pruski przybył dnia 13. b. m. o 11tej godzinie wieczór do Marienbadu, a książę Schaumburg-Lippe z familią do Karlsbadu do kąpiel.

— Na wojskowy festyn kościelny, który ma odbyć się 18. b. m. w uroczystość stułetniej rocznicy orderu Maryi Teresy na Glacis Josefsztadzkich, zbierze się tak znaczna liczba wojska, jakiej dotąd może niewiedziano jeszcze na paradzie w Wiedniu. Oprócz załogi wiedeńskiej wystąpią także wojska stojące obozem pod Sole-nau, załogi z Krems i Wiener-Neusztadt, i dwa pułki kawaleryi z Marchfeld. Reprezentanci wszystkich wojsk armii, uformowani w batalion i szwadron, będą znajdować się na paradzie. Uczniowie znajdujących się w Niższej Austrii zakładów wojskowych i kompanii szkolnych, a nawet inwalidzi wystąpią na ten festyn. Do częściowego umieszczenia wojsk spodziewanych tu na przyszły tydzień mają być użyte obie nowe koszary na Biberbastei. Na Glacis wytęczają już linie do ustawienia tych wojsk.

— Jego Mość Cesarz raczył wszystkim oddziałom Jazygów. Kumanów i Hajduków dać darem szable, które wyznaczono im z eraryum na paradę. Ten dar najwyższy wywołał powszechną radość, i wszyscy uważają te szable cesarskie, jak je nazwano teraz, za najdroższą pamiątkę familijną.

— C. k. dyrekeya pocztowa w Wiedniu ogłosiła przegląd, w którym wykazane są wszystkie miejsca, gdzie znajdują się skrzynie listowe, czas wysyłania listonoszów i t. p. Miasto i przedmieścia podzielone są na 60 okręgów pocztowych, i ustanowiono brygadę listonoszów do roznoszenia listów, które przez opóźnienie między godzinami oznaczonymi do ekspedycyi nadchodzą do urzędu pocztowego.

(Traktat menniezy. — Ciąg dalszy.)

Art. 12. Rzady kontrahujące każą z osobna nowo wydane monety zjednoczone rozpoznawać od czasu do czasu co do próby i ilości srebra czystego i co do ich wagi, i o rezultacie w tej mierze zawiadamiać się będą wzajemnie.

Na wszelki zaś wypadek, gdyby wbrew spodziewaniu znalezione monety wybite od którego z rządów kontrahujących nieodpowiadające przyjętym powszechnie postanowieniom co do próby srebra lub ich wagi, natenczas rząd odnoszący się obowiązany będzie albo zaraz po tem odkryciu, lub po rozstrzygnięciu sądu polubownego

ściągnąć znów z obiegu wybite przezeń monetę zjednoczoną z tego roku, w którym zaszła niedokładność w wybijaniu.

Art. 13. Wszystkie państwa kontrahujące obowiązują się, że wartości własnej swej grubej monety nie zniżą, i że nie ściągną jej wprzód z obiegu, aż pokąd nie upływie najmniej czterotygodniowy termin przywołony do jej wymiany ogłoszonej publicznie przynajmniej na trzy miesiące przed upływem tego terminu.

Niemniej obowiązuje się każde państwo ściągnąć zwolna monetę wspomnianą łącznie z wybitymi przez nie monetami zjednoczonymi, jeśliby po dłuższym obiegu i wytarciu się straciły znacznie na pierwotnej wartości kruszczowej, a takie sztuki wytarte przyjmować będzie we wszystkich swych kasach nawet i w razie zupełnie startego stępla w całkowitej wartości, jaką miały przy puszczeniu ich w obieg.

Art. 14. Zastrzega się, by do wypłat w obiegu mniejszym i do wyrównania wybijano srebrną i miedzianą monetę drobniejszą na stopę monetarną niższą od krajowej stopy monetarnej (art. 2 i 3) odpowiednią co do wartości nominalnej tej stopie krajowej, a to jako monetę zdawkową.

Moneta wspomniana zawierać ma na stęplu zawsze wyraźne oznaczenie jako „moneta zdawkowa“, i wybita w srebrze nie może przewyższać wartości połowy najmniejszej części monety zwanej „Courant“, a u miedzi wartości monety 6sio i 5 fenikowej, tudzież odnoś. 4 setnych części- i sztuk 2 krajcarowych; równie też należy u monet miedzianych wyrażać wartość nominalną nie według stosunku częściowego do większej jakiej monety, lecz według pojedynczej lub zbiorowej, albo według częściowej dla monet najdrobniejszych przyjętej nazwy waloru, jak n. p. feniki, krajcar, krajcary itd.

Na przyszłość nie wolno już będzie w żadnym z państw kontrahujących wybijać srebrnej monety zdawkowej na niższą stopę monetarną, jak na 34 $\frac{1}{2}$ talar. waluty talarowej, na 51 $\frac{3}{4}$ zlr. waluty austriackiej lub 60 $\frac{3}{8}$ zlr. waluty południowo-niemieckiej.

Przy wybijaniu miedzianej monety zdawkowej nie można przekraczać stosunku wartości nominalnej 112 talarów waluty talarowej, 168 zlr. waluty austriackiej i 196 zlr. waluty południowo-niemieckiej na 1 centnar celny miedzi.

Wszystkie państwa kontrahujące obowiązują się przy tem, nie puszczać w obieg więcej srebrnej i miedzianej monety zdawkowej nad potrzeb krajowy własny przy wypłatach w małym obiegu, i ile do wyrównania przydać się będzie mogło. Również i moneta zdawkowa znajdująca się już teraz w obiegu ograniczona być ma w tym samym stosunku, jeśli się jej nadto znajduje.

Art. 15. Każde z państw kontrahujących obowiązują się:

a) nie zmniejszać swej srebrnej i miedzianej monety zdawkowej niżej raz przyznanej tej monecie wartości, a na ściągnięcie jej tylko wtenczas dozwolić, jeśli przynajmniej na cztery tygodnie wprzód oznaczono termin do jednej wymiany ogłoszonej publicznie najmniej trzema miesiącami przed upływem tego terminu;

b) ściągnąć ją tylko zwolna, jeśli po dłuższym obiegu i zużyciu stał się stępel do niepoznania, płacąc za tę monetę taką samą wartość, z jaką ją pierwotnie w obieg puszczone;

c) wymieniać monetę swą zdawkową wszelkiego rodzaju w kasach wyznaczonych na to przeznaczonych na żądanie za grubszą monetę w kraju obiegającą.

Suma przeznaczona do wymiany nie może jednak u srebrnej monety zdawkowej wynosić mniej niż 20 talarów czyli 40 zlr., a u miedzianej monety zdawkowej mniej niż 5 talarów czyli 10 zlr.

Art. 16. Oznaczenie stosunku wartości, według którego w zakresie 45 zlr. stopy mają monety dotychczasowej krajowej stopy menniczej i monety zdawkowe być ściągnięte lub pozostawione w obiegu by przeszły do nowej krajowej stopy menniczej, pozostawia się w myśl art. 19. traktatu handlowego i celnego z 19. lutego 1853 odnoszącym się rządowi.

Art. 17. Obowiązek, jakiego się rządy kontrahujące podjęły art. 13 i 15 względem przyjmowania grubszej monety srebrnej i monet zdawkowych w kasach skarbowych w zupełnej ich wartości, nie rozciąga się do monet przekłutych lub wyszłych z obiegu zwyczajnego z powodu zużyciem zmniejszonej ich wagi, jak również nie rozciąga się i to monet podrobionych.

Art. 18. Dla dalszego ułatwienia obiegu wzajemnego i podźwignienia handlu z zagranicą, każą rządy kontrahujące wybijać także zjednoczone monety handlowe w złocie pod nazwą koronata (Krone) i pół koronata, a to:

1) koronata po $\frac{1}{50}$ funta złota czystego;

2) pół-koronaty po $\frac{1}{100}$ funta złota czystego.

Innych monet złotych nie każą państwa kontrahujące wybijać. Wyjątkowo zastrzega sobie Austria wybijanie dukatów w sposób dotychczasowy do końca roku 1865.

Wartość srebrna zjednoczonych monet złotych w obiegu zwyczajnym zależy będzie od stosunku ocenienia do popytu, zaczem też nie może im być przyznane znaczenie środka w zastępstwie prawnej w kraju waluty srebrnej, i nikt też nie może być prawnie zobowiązany do przyjmowania ich w tem znaczeniu.

Art. 19. Stosunek przymieszania zjednoczonych monet złotych postanawia się na 900 tysięcznych części złota i 100 tysięcznych części miedzi. 45 koronatów i 90 półkoronatów waży przeto jeden funt. Różnica w tej mierze nie może według uznanej w art. 6. zasady kardynalnej wynosić co do próby srebra więcej lub mniej

nad 2 części tysięczne, co do wagi zaś u szczególnej sztuki tak koronata jak i półkoronata nie więcej nad 2 $\frac{1}{2}$ części tysięcznych. Przy oznaczeniu próby kruszców u monet złotych zachować należy wszędzie sposób przyjęty w tym względzie u monet zjednoczonych.

Srednica u zjednoczonych monet złotych wynosić ma u koronatów 24 millimetrów, u półkoronatów 20 millimetrów, obydwie wybite być mają obrączkowo z brzegiem gładkim, lub pismem albo ozdobami wkłesłemi.

Z jednej strony umieszczony być ma wizerunek monarchy krajowego, a u monet wolnego miasta Frankfurtu jego symbol.

Po drugiej zaś stronie zawierać się ma oznaczenie stosunku częściowego do funta złota czystego, wyraźne wymienienie, jako monety zjednoczonej, i nazwa monety w wiecu debowym (corona) u góry rozszczepionym, tudzież liczba roku. Rok ma być ten a nie inny położony, kiedy monetę rzeczywiście wybito.

Złote monety zjednoczone, które mają wagę normalną $\frac{1}{45}$ a odnośnie $\frac{1}{90}$ części funta z dozwoloną różnicą 2 $\frac{1}{2}$ części tysięcznych, i nieutraciły nie na wadze gwałtownem lub nieprawem uszkodzeniem, przyjmowane być mają przy wszystkich wpłatach za całym ważne.

Dokończenie nastąpi.

Hiszpania.

(Deputacja Kortezów z adresu odpowiedzi u Jej Mości Królowej.)

Madryt, 6. czerwca. *Gaceta* donosi: Wczoraj, 5. b. m. o 7 $\frac{1}{2}$ godzinie wieczór doręczyła deputacja Izby deputowanych Jej Mości Królowej adres odpowiedzi na mowę od tronu. Jej król. Mość odpowiedziała temi słowy:

„Moi panowie deputowani! Wysłuchałam poselstwa Izby deputowanych z tem większą przyjemnością, że wyrażone w niem wzniosłe i patriotyczne uczucia odpowiadają zupełnie życzeniom mego serca i mego rządu. Dziękuję Opatrzności Boskiej za tę zupełną jedność między koroną i Kortezami, którą zawsze jak najusilniej utrzymać się starałam. Potąd istnieje taka zgodność działania między ustanowionemi prawnie władzami, można spodziewać się szczęścia, sławy i pomyślności, o które błagam gorąco dla tego ludu, który powierzony jest mojemu berłu, mojej macierzyńskiej troskliwości.“

Francya.

(Podróż ministra Fould. — Festyn otwarcia Luwru. — Neriman Han. — Towarzystwo szczątków dawnej armii. — Proces hrabi Chambord.)

Paryż, 10. czerwca. Minister Fould zabawi tylko krótki czas w Anglii. Dekret, który tymczasowo porucza panu Abbatucci ministeryum państwa i cesarskiego domu, datowany jest z dnia wczorajszego. *Monitor* pisze: Minister Fould wyjechał na kilka dni do Londynu w misji finansowej, a mianowicie dla umówienia się z bankiem angielskim, ażeby zniżył swoje dyskonto, co mógłby potem uczynić także bank francuzki. Zarazem ma pan Fould zawrzeć umowę, która by zobowiązała się obadwa banki, porozumiewać się na przyszłość poprzednio względem każdej modyfikacji swego dyskontu. Umowa taka da się tem łatwiej przywieść do skutku, że dotychczas musiały zawsze obadwa banki stosować się wzajemnie do siebie.

Festyn otwarcia nowego Luwru, naznaczony na dzień 14go sierpnia, będzie jak słychać bardzo świetny. Cesarz będzie przy tej sposobności rozdawał osobiście nagrody artystom, którzy pracowali około Luwru, i tym, którzy się odszczęśliwili na wystawie dzieł sztuki.

Neriman Han, który wiezie do Londynu dokumenta dyplomatyczne w sprawie angielsko-perskiego traktatu, przybył dnia wczorajszego do Paryża.

Dekretem cesarskim z 20. maja mianowano komendanta armii paryskiej, marszałka Maguan, prezydentem istnącego pod nazwą: „Szczątki dawnej armii cesarskiej“ towarzystwa dla wsparcia wzajemnego.

W ciągu tego tygodnia wyda trybunał apelacyjny w Dijon wyrok w procesie między hrabią Chambord i administracją dóbr skarbowych. Propozycje ministerstwa publicznego wypadły przeciw hrabi Chambord; u trybunału instancyi pierwszej rzecz się miała przeciwnie, lecz ztemwszystkiem przyznał trybunał słuszność administracji dóbr skarbowych. W razie potwierdzenia wyroku tego u trybunału apelacyjnego stracą na tem najwięcej ubodzy, zwłaszcza że przychody z tych posiadłości szły zawsze na cele dobroczynne w samej Francyi.

Belgia.

(Zamknięcie sesji prawodawczej nieuchwalone jeszcze.)

Dziennik Nord pisze: Dnia 9. b. m. zgromadziła się w **Bruxeli** u hrabi Merode-Westerloo znaczna liczba członków Izby deputowanych z Prawej dla naradzenia się w sprawie ustawy o dobroczynności i zakładach dobroczynnych. Nie powzięto wprawdzie żadnej rezolucyi stanowej, z tem wszystkim jednak zgodziła się większość członków pomienionych na to, by nie obstawać przy dalszym ciągu rozpraw nad ustawą wspomnianą.

Zdaje się nawet, że kilka mowców zabierało głos za cofnięciem całego projektu. Lecz że zgromadzenie zamierzało tylko porozumieć się wzajemnie, przeto do powzięcia rezolucyi stanowej nie przystępowała. Uchwalono natychmiast, by większość katolicka czekała na decyzję Króla i radców korony, i zdała się w tej mierze całym na mądrość i oględność rządu.

Zdaje się więc, że rozprawy w kwestyi tej nie rozpoczną się już więcej, i że sesya zamknięta będzie rozporządzeniem królewskim. Nie ma jednak nic jeszcze urzędowego w tej mierze.

Szwajcarya.

(Traktat w sprawie Neuenburga.)

Berna, 9. czerwca. Dzienniki niemieckie ogłaszają teraz urzędowy text traktatu w sprawie Neuenburga i przedłożony w tym względzie zgromadzeniu federacyjnemu projekt rady związkowej. Oto ich treść:

I.

Projekt uchwały względem załatwienia sprawy neuenburskiej.

Związkowe zgromadzenie federacyi Szwajcarskiej przejrzawszy traktat zawarty na dniu 26. maja 1857 w Paryżu ku załatwieniu sprawy neuenburskiej między pełnomocnikami federacyi szwajcarskiej, Ich MM. Cesarza Austrii, Cesarza Francuzów, Królowy połączonego Królestwa Anglii i Irlandyi, Króla Pruskiego i Cesarza Wszzech Rosyi;

zważywszy poselstwo i projekt rady federacyjnej z 8. maja; stosownie do artyk. 74. liczby 5. konstytucyi związkowej, uchwała:

Artykuł 1. Traktat, zawarty na dniu 26. maja 1857 w Paryżu z zastrzeżeniem ratyfikacyi między pełnomocnikami federacyi Szwajcarskiej, JJ. MM. Cesarza Austrii, Cesarza Francuzów, Królowy połączonego Królestwa Anglii i Irlandyi, Króla Pruskiego i Cesarza Wszzech Rosyi w tym zamiarze, by oznaczyć internacjonalne stanowisko kantonu Neuenburga zmianą 23go artykułu aktu kongresu wiedeńskiego z 9. czerwca 1815, o ile odnosi się do księstwa i hrabstwa Valengin, zostaje potwierdzony w całej treści.

Art. 2. Rada związkowa zajmuje się imieniem federacyi szwajcarskiej ratyfikacją tego traktatu jako też dopełnieniem jego po wymianie ratyfikacyi.

Co się niniejszem przedkłada prawodawczym radcom federacyi.

Berna, 8. czerwca 1857. — W imieniu szwajcarskiej rady związkowej. — Rezydent federacyi: C. Fornerod. — Kanclerz federacyi: Schiess.

II.

Traktat.

JJ. MM. Cesarz Austrii, Cesarz Francuzów, Królowa połączonego królestwa Anglii i Irlandyi i Cesarz wszzech Rosyi, pragnąc ochronić pokój powszechny od wszelkiego zakłócenia i w tym zamiarze pogodzić internacjonalne stanowisko księstwa Neuenburga i hrabstwa Valengin z warunkami pokoju europejskiego,

gdy Jego Mość Król Pruski, książę Neuenburga i hrabia Valenginu okazał się skłonny, zastosować się w wspomnianym zamiarze do życzeń swoich sprzymierzeńców, zaprosili federacyę szwajcarską, ażeby porozumiała się z orzeczonymi Monarchami względem postanowienia najstosowniejszego do osiągnięcia tego zamiaru.

Skutkiem tego postanowili wymienieni Monarchowie i federacya Szwajcarska zawrzeć traktat i mianowali pełnomocnikami swymi (następują nazwiska) ... którzy po należytem sprawdzeniu swoich pełnomocnictw zgodzili się na następujące artykuły:

Artykuł 1. Jego Mość Król Pruski zrzeka się na wieczne czasy tak w imieniu swoim jako też swoich spadkobierców i następców wszelkich praw monarchycznych, jakie artykuł 23ci zawartego w Wiedniu na dniu 9. czerwca 1815 traktatu przyznaje mu do księstwa Neuenburga i hrabstwa Valengin.

Art. 2. Państwo Neuenburg, oddał samodzielne, będzie i nadal stanowić część federacyi szwajcarskiej z tem samym prawem, co inne kantony i stosownie do 75. artykułu wspomnianego traktatu.

Art. 3. Federacya Szwajcarska ponosi wszelkie koszta, jakie pociągnęły za sobą wypadki w wrześniu 1856. Kanton Neuenburg niemoże być inaczej pociągany do ich pokrycia, niż każdy inny kanton i tylko stosownie do swego kontyngensu pieniężnego.

Art. 4. Podatki ciążące na kantonie Neuenburgu mają być rozłożone na wszystkich mieszkańców na podstawie dokładnej proporcji, nieobciążając niemi w drodze wyjątkowego podatku lub w jakikolwiek inny sposób wyłącznie pewnej klasy lub kategorii familii albo osób.

Art. 5. Zupełna i całkowita amnestya ma być nadana na wszelkie polityczne i wojskowe zbrodnie i przestępstwa, połączone z ostatnimi wypadkami, i to na korzyść wszystkich Neuenburgów, Szwajcarów lub cudzoziemców, a mianowicie także na korzyść członków milicyi, którzy wyjściem za granicę uchylili się od służby wojskowej.

Kryminalnej lub policyjnej sprawy o zwróceniu kosztów niemoże ani kanton Neuenburg, ani żadna inna korporacya lub osoba wytaczać tym, którzy pośrednio lub bezpośrednio mieli udział w wypadkach wrześniowych. Amnestya ma się rozciągać również na wszelkie przekroczenia polityczne i przestępstwa prasy przed wypadkami wrześniowymi.

Art. 6. Dochody z dóbr kościelnych, które w roku 1848 do skarbu publicznego przyłączone zostały, mają być oddawane na pierwotne przeznaczenie.

Art. 7. Kapitały i dochody pobożnych fundacyi, dobroczynnych zakładów prywatnych, jako też zapisany gminie Neuenburga majątek barona Pury, mają być sumiennie szanowane, stosownie do

woli fundatorów i dokumentów fundacyjnych zachowane i na pierwotne cele używane.

Art. 8. Niniejszy traktat ma być ratyfikowany i odnośne ratyfikacye w przeciągu trzech tygodni, lub prędzej jeżeli być może, wymieniane. Wymiana nastąpi w Paryżu.

W dowód czego podpisali go przynależni pełnomocnicy i wycisnęli swoje pieczęci herbowe.

Działo się w Paryżu, 26. maja 1857. Kern. Hübner. A. Walewski. Comlej. C. M. de Hatsfeldt. Cte. Kisselew.

Włochy.

(Deputacya z San Marino. — Pożar w arenie liwurneńskiej.)

W liczbie wielu deputacyi, które J. S. Papież w ciągu teraźniejszej objazdki swej przyjmuje, znajduje się także i bardzo liczna deputacya republiki San Marino, w której znajduje się wiele osób znakomych. Ojciec św. przyjmował deputacyę tę w Pesaro.

W arenie w Liwurnie dnia 7. b. m. wydarzył się smutny przypadek: *Monitore toscano* pisze:

Wczoraj (7. b. m.) około godziny Smej wieczor zajął się jedna z dekoracyi teatralnych podczas przedstawienia. Obecni widzowie mocno się strwożyli. w teatrze powstała wielka cisza, a niektórzy z łóż nawet skakali. W zamieszaniu tem zginęło podobno 43 ludzi, a rannych jest 34. Scena zgorzała, lecz sama arena ocalała. Bliższe szczegóły w tej mierze nie są jeszcze znane, lecz ile wiadomo nie zginął nikt z osób bardziej w publiczności znajomych.

Niemce.

(Rosyjska Cesarzowa matka w Wildbad. — Pozwolenie zabaw i rozrywek.)

Wildbad, 8go czerwca. Dziś wieczor przybyła Jej Mość Cesarzowa rosyjska w najlepszym zdrowiu do świetnie ozdobionych łazienek tutejszych.

Mnichów, 9. czerwca. Rozporządzenie królewskie z 5go września r. z. wydane względem przyzwolenia odbywania tańców z muzyką, a mianowicie przy sposobności kiermaszu i wesel. nie odpowiedziały wszędzie zamiarowi najwyższemu co do wszelkiego ułatwienia możliwego rozrywki dla ludu, zaczem J. M. Król postanowił w miejsce dotychczasowych w tej mierze rozporządzeń wydać nowe przepisy.

„Wydając te przepisy — powiedziano przy końcu rozporządzenia datowanego z Paryża dnia 6go czerwca — byliśmy tego zdania, że przynależni członkowie każdej gminy przyczynią się jak najusilniej do powstrzymania wszelkiego nieporządku i zdrożności przy tańcach z muzyką, i że tym sposobem przyłożą się oraz i do tem większej i swobodniejszej uciechy. Po naszych władzach i zwierzchnościach spodziewamy się zaś, że na takie zabawy przyzwalać będą z należytą tylko oględnością i umiarkowaniem, i że żadnego w tej mierze nie dopuszczą nadużycia, zaprowadzając przytem także tylko ograniczenia, jakich wymagać będzie konieczność, by przytłumić wyuzdanie i porządek w moralnym względzie utrzymać.“

Królestwo Polskie.

(Ułaskawienia.)

Warszawa, 10go czerwca. *Gazeta warszawska* donosi: Jego Cesarska Mość na przedstawienie JO. księcia namiestnika królestwa najmiłościwiej dozwolił raczył przebywającym we Francyi wychodźcom polskim: Sylwestrowi Zacharewiczowi, Józefowi Siweczyńskiemu, Alexandrowi Malanowskiemu, Abdonowi Rokossowskiemu, Franciszkowi Wiktorowiczowi, Stanisławowi Brandel, Felixowi Bogusławskiemu, Piotrowi Tomczykowi, Marcelowi Cygańskiemu, Janowi Bzowskiemu i Winecentemu Karpińskiemu, powrócić do królestwa polskiego na zasadach najwyższego ukazu z dnia 27. maja 1856.

Azja.

(Imana Maskatu uznaje Persya.)

Dziennikowi *Pays* donoszą z nad granicy arabskiej z 25go kwietnia, że dwór perski uznał urzędownie Saida Medzeda, mianowanego niedawno w miejsce zmarłego ojca Imanem Maskatu i Zanzibaru. Z początku oświadczała się Persya za bratem Saida Medzeta, gubernatorem Maskatu; ale ponieważ ten uznał sam władzę swego brata, potwierdzono go także w Teheranie. Said Basza sprzyja bardzo Francyi.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Wenecya, 13. czerwca. Według doniesienia z Turyanu z dnia 11. b. m. mają być Izby odroczone a potem rozwiązane.

Paryż, 13go czerwca. Renta 3% 69.25. — Hrabia Chambord i księżna Parmeńska wygrali wczoraj proces o dobra koronne.

Paryż, 14. czerwca. Wczoraj wieczór renta 3% 68.22½. — Z Kabylii donoszą pod dniem 9. b. m. Benisetka poddała się, roboty około gościnieców postępują.

Londyn, 13. czerwca. Według wykazu tygodniowego banku wynosił obieg banknotów 18.785.980 — zapas gotówki 10,290.649 funt. szt.

Berna, 11. czerwca. Rada narodowa ratyfikowała jednogłośnie traktat paryski w sprawie Neuenburga.

Berna, 12. czerwca. Także i rada Stanów pochwaliła jednogłośnie traktat paryski w sprawie Neuenburskiej.

Sztuttgarda, 12. czerwca. Wirtembergski *Staats-Anzeiger* oświadcza, że pogłoski o kongresie książąt w Wildbadzie są bezzasadne.

Hamburg, 11. czerwca. Wielki książę Konstanty przybył tu dziś wieczór i odjechał natychmiast do Kielu, z kąd dziś jeszcze odpłyne fregatą „Ruryk“ wprost do Petersburga.

Wiadomości handlowe.

(Targ na bydło we Lwowie.)

Lwów, 16. czerwca. Spęd bydła rzeźnego na wczorajszym targu liczył tylko 86 wołów, których w 3 stadach po 10 do 60 sztuk z Rohatyna, Dawidowa i Bóbrki na targowicę przypędzono. Cała ta ilość została sprzedana na potrzeby miasta i płacono za woła, mogącego ważyć 310 $\mathcal{L}$ mięsa i 30 $\mathcal{L}$ łożu, 76r. 15k.; sztuka zaś, którą szacowano na 370 $\mathcal{L}$ mięsa i 48 $\mathcal{L}$ łożu, kosztowała 90r. mon. konw.

Kurs lwowski.

Dnia 16. czerwca.

	gotówką		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	4	46	4	49
Dukat cesarski	4	49	4	52
Półimperyal zł. rosyjski	8	20	8	23
Rubel srebrny rosyjski	1	37	1	38
Talar pruski	1	32	1	34
Polski kurant i pięciozłotówka	1	12	1	13
Galic. listy zastawne za 100 złr.	82	20	82	50
Galic. listy zastawne za 100 złr.	79	50	80	24
5% Pożyczka narodowa	83	50	84	30

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 16. czerwca.

	złr.	kr.
Instytut kupił prócz kuponów 100 po	82	42
„ przedał „ „ 100 po	83	12
„ dawał „ „ za 100	—	—
„ żądał „ „ za 100	—	—
Wartość kuponu od 100 złr.	1	50

Wiedeński kurs papierów.

Dnia 13. czerwca.

	za sto	w przecięciu
Obligacje długu państwa 5%	83 $\frac{1}{4}$	83 $\frac{1}{4}$
detto pożyczki narod. 5%	84 $\frac{1}{2}$ $\frac{9}{16}$	84 $\frac{9}{16}$
Pożyczka z losami z r. 1834	—	—
detto detto z r. 1839	144 $\frac{1}{2}$ $\frac{3}{4}$	144 $\frac{5}{8}$
detto detto z r. 1854	111 $\frac{1}{4}$	111 $\frac{1}{4}$
Obl. lomb. wen. pożyczki z r. 1850 . . . . . 5%	—	—
Obl. indemn. Niż. Austr. 5%	—	—
detto galicyjskie i węgierskie 5%	79 $\frac{7}{8}$ 80	81 $\frac{1}{4}$ $\frac{5}{8}$
detto krajów koron. 5%	—	—
Akcy bankowe	100 $\frac{1}{2}$ 100 $\frac{5}{8}$	100 $\frac{1}{2}$
Akcy austr. Instyt. kredyt. handlu i przemysłu na 500 złr. (30% wpłacone)	233 $\frac{7}{8}$ $\frac{5}{8}$	233 $\frac{3}{4}$
Akcy c. k. uprzyw. tow. wschod. kolei żel. państwa na 200 złr. czyli 500 franków —	—	—
detto na 130 złr. czyli 325 frank.	272 $\frac{1}{2}$ $\frac{3}{4}$	272 $\frac{3}{4}$
Akcy kolei żel. Ces. Ferdynanda na 1000 złr. 1960	—	1960
Akc. kol. Budziń.-Linco-Gmundz. na 250 złr. —	—	—
Akcy kolei Cesarzowy Elż. na 200 złr.	200 $\frac{5}{8}$ $\frac{3}{4}$	200 $\frac{5}{8}$
Akcy południowo-póln. niem. kolei komunikacyjnej na 200 złr.	211 $\frac{3}{4}$	211 $\frac{3}{4}$
Akcy Dunajskiej żeglugi parowej na 500 złr. 573 574	—	574

Wiedeński kurs weksłów.

Dnia 13. czerwca.

	w przecięciu.
Amsterdam za 100 holl. złotych	— 2 m.
Augsburg za 100 złr. kur.	104 $\frac{7}{8}$ uso.
Berlin za 100 tal. prus.	— 3 m.
Frankfurt n. M. za 120 fl. na stopę 24 $\frac{1}{2}$ fl. 104 103 $\frac{7}{8}$ 104 l.	104 3 m.
Genua za 300 lire nowe Piemont.	— 2 m.
Hamburg za 100 Mark. Bank.	77 2 m.

	za sto	w przecięciu
Londyn za 1 funt. sztrl.	10-11 $\frac{1}{2}$	10-11 3 m.
Lyon za 300 franków	—	— 2 m.
Medyolan za 300 lire austr.	104 104 l.	104 2 m.
Marsylia za 300 franków	—	— 2 m.
Paryż za 300 franków	—	— 2 m.
Bukareszt za 1 złoty Para	264	264 31 T. S.
Konstantynopol za 1 złoty Para	—	— 31 T. S.
Cesarskie dukaty	7 $\frac{3}{4}$	7 $\frac{3}{4}$ Agio.
Dukaty al marco	—	— Agio.

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 16. czerwca.

Oblig. długu państwa 5% 83 $\frac{3}{16}$; 4 $\frac{1}{2}$ % 73 $\frac{1}{8}$; 4% —; z r. 1850 —. 3% —; 2 $\frac{1}{2}$ % —. Losowane obligacje 5% —. Losy z r. 1834 za 1000 złr. —; z r. 1839 —. Wiéd. miejsko bank. —. Węgiers. obl. kamery nadw. —. Akcy bank. 1008. Akcy kolei póln. 1955. Głognickiej kolei żelaznej —. Oedenburskie —. Budwajskie —. Dunajskiej żeglugi parow. 575. Lloyd 408 $\frac{3}{4}$. Galic. listy zast. w Wiédniu —. Akcy niższo-austr. Towarzystwa eskomptowego à 500 złr. 615 złr.

Amsterdam l. 2 m. 86 $\frac{7}{8}$. Augsburg 104 $\frac{5}{8}$ 3 m. Genua — l. 2 m. Frankfurt 103 $\frac{3}{4}$ 2 m. Hamburg 77 2 m. Liwurna 105 2 m. Londyn 10 — 10. 2 m. Medyolan 103 $\frac{1}{2}$. Marsylia 121 $\frac{1}{8}$. Paryż 121 $\frac{3}{8}$. Bukareszt 264. — Konstantynopol —. Smyrna —. Agio duk. ces. 7 $\frac{3}{4}$. Pożyczka z r. 1851 5% lit. A. —; lit. B. — Lomb. —. 5% niż. austr. obl. indemn. 81 $\frac{1}{8}$; innych krajów koron. —. Renty Como —. Pożyczka z r. 1854 111 $\frac{3}{8}$. Pożyczka narodowa 84 $\frac{3}{4}$. C. k. austr. akcy skarb. kolei żelaz. po 500 fr. 269 $\frac{1}{2}$ fr. Akcy c. k. uprzyw. zakładu kredyt. 233 $\frac{1}{8}$. Hypotekar. listy zastawne —. Akcy zachodniej kolei żelaznej 200 $\frac{3}{4}$.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 16. czerwca.

PP. Abrahamowicz Józef, z Trójcy. — Agospowicz Antoni i Buszyński Ludw., c. k. kom. obw., z Stanisławowa. — Delinowski Ant., adwokat krajowy; Lewandowski Felix, c. k. rad. sądu obw. i Wierzbowski Felix, z Tarnopola. — Kunaszewski Mat., z Łuki. — Łokucijowski Ludw., z Łukawca. — Małachowski Józ., z Dubia. — Mochnacki Ign., z Baworowa. — Madejski Marc., adw. kraj., z Sambora. — Smarzewski Soter Wład., z Konny. — Sozański Antoni, z Torhanowic. — Schneider Wład., c. k. podpor., z Złoczowa. — Torosiewicz Emil, z Holhocza.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 16. czerwca.

Hr. Borkowski Edw., do Gródka. — PP. Antoniewicz Jak., c. k. radca sądu obw., do Wiédnia. — Czarnecki Kaz., c. k. pens. major, do Jarosława. — Kawecki Alex., c. k. radca sąd. obw., do Rzeszowa. — Smarzewski Franc., do Kujdaniec. — Zaręba Bolesław, do Oskreszyniec.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 15. czerwca.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	322.12	+ 8.6°	95.5	zachodni	sl. deszcz
2. god. popoł.	322.60	+ 9.4°	90.7	„	silny „
10. god. wiecz.	322.92	+ 8.0°	95.0	„	„ pochmurno

Wysokość deszczu 4.„20.

T E A T E R.

Dziś: Komedya polska: „Nauka dla mężów“ przytem ostatnie przedstawienie obrazów optycznych.

Jutro: Na korzyść reżysera sceny niemieckiej p. Thalburg, komedya niem. tłumaczona z polskiego: „Das Fräulein als Frau“ oder: „Die improvisirte Frau.“ Potem na obchód stoletniego jubileuszu orderu Maryi Teresy: „Wallensteins-Lager“. Na końcu przedstawienie żyjących obrazów.

KRONIKA.

Czytamy w „Czasie“: Wydział nauk przyrodniczych i ścisłych c. k. Towarzystwa naukowego krakowskiego odbył posiedzenie zwyczajne dnia 10. b. m. na którym profesor Sławikowski miał rzecz o leczeniu niektórych przypadków niedowidzenia za pomocą operacji, mianowicie zaś o leczeniu tak zwanego zieleniaka (glaucoma), za pomocą utworzenia sztucznej źrenicy, lub wydobycia soczewki. Gdy wprowadzone w życie leczenia zieleniaka za pomocą przecięcia tęczówki, z jednej strony zaliczane do najświetniejszych nabytków nauki, z drugiej strony różnym ulega zarzutom; ażeby więc w tym spornym przedmiocie dojść do powniejszego wypadku, opartego na własnym przekonaniu, postanowił wydział zająć się w tej mierze zebraniem spostrzeżeń i doświadczeń za pośrednictwem wyznaczonej w tym celu z grona swego komisji. Do składu tej komisji oprócz prezydującego i sekretarza wydziału profesorów Majera i Skobla, należeć mają profesor kliniki lekarskiej dr. Diehl, chirurgicznej dr. Bierkowski, i okulisty dr. Sławikowski. — Celem uzyskania dostatecznej liczby chorych, oprócz porozumienia się z lekarzami szpitali krakowskich, tudzież wolno praktykującymi, uchwalono jeszcze udać się do c. k. rządu krajowego z prośbą o wydanie stosownych poleceń w tej mierze urzędowi pobliskich obwodów.

— Od niejakiego czasu zaczęto w Wiédniu wprowadzać nową modę tamującą przechód. W ciasnych ulicach stają często ekipaże przed sklepami, i

damy każą wynosić sobie rozmaite towary do kupowania, przyczem zwykłe kilka chłopców sklepowych otacza powóz. Także przed cukierniami można często widzieć powozy, w których damy z największą swobodą zajadają lody.

— Na wystawie koni w Peszcie rozdane zostały w tym roku następujące premia: 1. Ogierzy: Pierwszą nagrodę w sumie 200 złr. otrzymał Czindery z Barangai; drugą 150 złr. opactwo Czircze w Elössállás; trzecią 120 złr. Józef Detsi, wieśniak z Asalo w Somogyi. 2. Klacze: Pierwszą nagrodę 200 złr. otrzymał Finkman w Elössállás komitacie Weissenburskim; drugą 150 złr. Czindery; trzecią 120 złr. Alexander Juranek z puszczy St. Tomas; czwartą 100 złr. Józef Orban z Atali w Somogyi; piątą 70 złr. Jan Szilagyi z Földsziget w komitacie Oedenburskim, a szóstą 50 złr. Antoni Selényi z Uelló.

Rozmaitości nr. 24.

przy dzisiejszej Gazecie zawiera:

- I. **Człowiek bez imienia.** Opowiadanie przez Walerego Łozińskiego.
- II. **Jenerała Gordona pamiętnik** o pobycie w Polsce od r. 1651. do r. 1661, przez Walerego Łozińskiego. (Ciąg dalszy.)
- III. Śmieszne mody we Francji za czasów Ludwika XIII.
- IV. Woń roślin.